

kõrvalhooned. Keset õue on kaev, kihelkonna lääneosas enamasti vinnaga, kesk- ja idaosas sagedamini pumbaga. Õue piirab rõht-tara.

Asulaid on tihedamini kihelkonna lääneosas, kuna idaosas on veel võrdlemisi suuri asundamata metsi ja soid. Elamud on rühmitunud siin kas üksikõue või harvemini sumbkülade näol (Välgi, Alajõe), kuna lääneosas valitseb ühepoolse tõstandusküla tüüp (Kaiavere, Jõusa, Igavere), mis on tingitud maapinna reljeefist. Suurema sumbküla moodustab Maarja-Magdaleena alevik.

Liikimisteed. Suuremaist liikimistest olgu nimetatud kihelkonda põhja-lõunasihis läbistav Tartu-Narva maantee ning selle idapoolsed harud, mis viivad Koosale, Alatskivile ning Peipsi äärde. Nende peateedega ühendab asulaid rida vähemaid kiriku- ja külavahe- teid, mis jooksevad kokku Maarja-Magdaleena kiriku juurde. Raudteele pääsmine on kihelkonnast kõige lähem kas Voldi või Kaarepere jaama kaudu (kiriku alt 12.5 km ning Jõemõisa ja postmaantee ristilt 14.5 km). Ka käib auto-omnibus Tartust läbi Maarja-Magdaleena Mustveesse.

Majanduslikud olud. Majandusliselt on Maarja-Magdaleena kihelkond omaga läbisaav ja teatud määral edasijõudev. Elanikkude tululaks on peaaesjalikult põllutöö ning ühenduses sellega karjapidamine, millele kihelkonna metsarikkas idaosas seltsib veel metsatöö ja mitmesugune puu-käsitöö. Kõige parem põllumaa on Kassema ja Tammevaldma ümbruses.

Põllupidamine sünnib 5—6 põllu süsteemi järele. Uudismaad tehakse vähehaaval juurde, juurides raiutud metsa ja kuivatades soid. Suurem kuivatatud soo-ala on Levala ja Jõemõisa vahel. Selle töö laskis teha mõisaomanik v. Liphardt. Põllutöö-masinad on leidnud pea igas talus tarvitamist. Primitiivseist põllutöö-riistust on veel tarvitusel sirdid ja harksahad, viimased ainult kartulite muldamiseks ja väljakündmiseks. Tõukarja on suuremal hulgal ainult mõisais, kuna taludes on enamasti segakari. Samuti puuduvad paremad väikeloomade — sigade, lammaste — tõud. Sookalduse, Matjama, Alajõe külas kasvatatakse rohkemal arvul kodujäneseid, kes lähevad ka müügile.

Viljapuu- ja keeduvilja-aiad on taludes peaaesjalikult oma tarbeks. Suuremad aiad, millede saadused lähevad ka linna müügile, on Vara mõisal ja mitmel talul Sookalduse ning Kuusma külas. Samas ümbruses korjatakse ka pähkleid müügi jaoks. Mesilad on õige paljudel taludel, kuid need ei omanda kuskil tuluala tähtsust. Majandusliselt samuti tähtsuseta on kalandus. Kalu püütakse kõige rohkem talvel järvedest noodaga.

Kihelkonnas puuduvad suuremad tööstuslikud ettevõtted. Vähemaist võiks nimetada Kose auruveskit ja villakraasimis- ning ketramistööstust, Jüri Peep'i savitööstust Alnaveres, kus valmistatakse telliskive, ahjupotte, savinõusid jne., kaht auru-saeveskit Kudina vallas, siis rida vesi- ja tuuleveskeid, kivilööve, tõrva-ahjusid jne. Kodust käsitööd tehakse suuremal määral Välgi külas, kus valmistatakse